

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Κυριακή τῶν Βαΐων.

ὕρανος διαυγῆς πού ὁ ἥλιος εἶναι σάν μιὰ φωτεινὴ
ὑπόσχεσις. Ἄτμόσφαιρα ἀρωματισμένη. Μιὰ ζέστη
εὐεργετικὴ καὶ σωτήρια.

Ἡ φύσις πανηγυρίζει. Νὰ ὑπάρχῃς, νὰ αἰσθάνεσαι
καταντᾶ μέθη τῆς σκέψεως. Φωνές μακρινές, κρότοι
διάφοροι, κραυγές παιδιῶν, γέλια πού διακόπτονται :
μιὰ ὁλόκληρη συμφωνία ἀπὸ ἤχους πού βοηθοῦν καὶ το-
νώνουν τὴν περαστικὴν ἔξαρσι.

Στὸ βάθος μιᾶς ὑπάρξεως νέας μιὰ καρδιὰ ταραγμένη
ἤθελε νὰ πιστέψῃ στὸ μέλλον. Μὲ ὅλες τὶς πλάνες, μὲ ὅλες
τὶς διαδοχικὰς λύπες ἐργάζονταν σιωπηλὰ γιὰ τὴν ἠθικὴ τῆς
ἀνύψωσι. Ἀπὸ μιὰ πολὺ μικρὴ χαραμάδα, ἀνοιγμένη ὑπουλα
στὸ ἀποκλεισμένο φρούριο τῆς ψυχῆς τῆς, μπῆκε αὐτὴ τῆ
μέρα ἓνα κῦμα φῶς καὶ τὴν πλημμύρησεν ἀγάπη καὶ πίστι.
Τὸ αἷμα ἐφρόκισσε, οἱ ἀρτηρίες ἐσειστήκαν σάν μιὰ ὀρη-
τικὴ πρόσκλησι στὴ ζωὴ . . .

Μεγάλῃ Δευτέρῃ

Μετὰ μιὰ ὥραία σεληνόφωτη νύχτα ἡ ἀγὴ μάζεψε τὰ
σκόρπια σύννεφα καὶ ἐχάραξε μιὰ μέρα κρύα καὶ θαμπερή.

Ε. ΓΑΡΜΟΤΟΥΛΟΥ

Στις ἔνδεκα ἄρχισε νὰ βρέχη μὲ μεγάλες σταλαγματιές. Σὲ μιὰ στιγμή ὅλη ἡ πόλις ἄλλαξε ὄψι. Οἱ δρόμοι ἔγιναν ἀδιάβατοι. Ἡ ἄσφαλτος ἔκανε τὴν ἐντύπωσι ἑνὸς καθρέφτη γυαλιστεροῦ μὲ χίλιες μορφές γαλάζιες καὶ κόκκινες. Ὅλη τὴ μέρα ὡς πολὺ ἀργὰ τὴν νύχτα ἡ βροχὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ χτυπᾷ τὰ τζάμια, νὰ ἐμποδίζῃ κάθε ἔξοδο. Ὡς πολὺ ἀργὰ τὴ νύχτα ἡ φύσις κράτησε τὴν ἐχθρική της στάσι, σὰν νὰ ἐμάντευε τὸ φοβερὸ μαρτύριον ποὺ ἐτοίμαζε ἡ ἀνθρωπότης στὸ Θεάνθρωπο.

Ἐστερα, βγαίνοντας ἡ σελήνη ἔδιωξε τὰ σύννεφα, τὸ νερὸ τοῦ οὐρανοῦ στέρευε καὶ πρόβαλε ἡ νύχτα μὲ γοητευτικὴ ὁμορφιά, σὰν μιὰ θεικτὴ ὑπόσχεσις σ' ὀλόκληρη τὴν πλάσι...

Στὸ γυμνὸ θάλαμον τῆς Κλινικῆς μιὰ κόρη παράστεκε ἕναν ἄρρωστο. Στοργικὰ καὶ ἄξια τὰ ἀπαλά της χέρια διώρθωναν τὰ προσκέφαλα, ἄλλαζαν τοὺς ἐπιδέσμους, ἐστύλωναν τὸ ἀποκαμωμένον κεφάλι, κάθε φορὰ ποὺ τὰ διπρασμένα χεῖλη ζητοῦσαν νὰ πιοῦν. Τὸ λεπτοκαμωμένον κορμὶ της ἄψηφοῦσε τὴν κούρασι μὲ ἠρωϊσμό. Χωρὶς οἶκτο γιὰ τὸν ἑαυτὸ της, χωρὶς παράπονον, σήκωνε τὸ βαρὺ καῦμό της. Μονάχα ἡ χλωμάδα τοῦ προσώπου μαρτυροῦσε τὸ φοβερὸ συντάραγμα τῆς ψυχῆς της.

Ἐνῶ ἔξω ἡ βροχὴ λυσομανοῦσε, στὸν ἄφωνον θάλαμον μὲ τὰ μισοκατεβασμένα παραπετάσματα, μιὰ παγωμένη πνοὴ σκορπίστηκε γύρω. Ἡ κόρη ἀνατρίχιασε, μαζεύτηκε στὴ φαρδύα πολυθρόνα, παραζαλισμένη ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς ζωντανῆς ὀπτασίας.

Ὁ ἄρρωστος μισοκοιμοῦνταν. Τὰ καστανά του μαλλιά ἔδιναν στὸ ἀλαβάστρινον πρόσωπον μιὰ αὐστηρὴ ὁμορφιά. Τὸ κλασικὸ αὐτὸ προφίλ μὲ τὴ λεπτοτάτη μύτη, τὰ μακρὰ βλέφαρα τὰ μελανιασμένα ἀπὸ ὅσα ὑπέφερε, τὸ ἀναιμικὸ τὸ στόμα, ποὺ κατακοκκίνιζε μὲ τὴν παραμικρὴ συγκίνησι, ἔμοιαζε μὲ ὄρισμένα ἀρχαῖα μετάλλια. Ὁχρὰ καὶ μακρὰ τὰ χέρια του ἀπάνω στὴν ἄσπρη κουβέρτα ἦταν χέρια ὠραῖα. Αὐτὸ τὸ ταραγμένον πλάσμα ἀκίνητον ξαπλωμένον, φανέρωνε ἕνα ξεχωριστὸν ἄνθρωπον, μιὰ φυσικὴ ὑπεροχὴ, μὲ μιὰ λέξι: τὴ ράτσα.

Ὁ ἄρρωστος ἀναταράχτηκε· γλήγορη σὰν ἀστραπή ἡ κόρη βρέθηκε στὸ πλαῖι του, ἀποσπασμένη ἀπὸ τὸ ὄνειρο της, μὲ ἓνα ἐνθαρρυντικὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη καὶ στὰ μάτια μίαν ἀπέραντη τρυφερότητα...

Μεγάλη Τρίτη

Ἐνα διάφανο πρωῖνό· καταγάλανος οὐρανός· ἀτμόσφαιρα πὸν ζωογονεῖ, προμήνυμα μιᾶς πρόωρης ἀνοίξεως.

Ἐπερήφανη ἡ φύσις στολίζεται μὲ τὰ πιὸ διαλεκτὰ της κασμήματα. Ἡ ἔξοχή σωστὸ πανηγύρι γιὰ τὰ μάτια. Παντοῦ σκόρπια χρώματα, ἀνοιγμένα ἄνθη σὲ ἀπέραντες ἐκτάσεις, παντοῦ ἄρμονία, εὐωδιὰ καὶ μέθη—κι' ὅμως ἀρχίζει ἡ τραγωδία τοῦ Θεανθρώπου...

Μιὰ καρδιὰ τρεμάμενη κρατιόνταν στὴν τελευταία πλάνη. Ἄν καὶ οἱ γνῶμες διαφωνοῦσαν, ἄν καὶ τὴν τρομερὴν κατάδικη των εἶχαν ξεστομίσει χεῖλη ἄπονα, ἔξακολουθοῦσε νὰ ἐλπίζει πὸς ἡ θέλησί της, ἡ στοργή της θὰ νικοῦσαν τὴν ἄσπλαγχνή μοῖρα. Ἀκούραστα ἡ ταραγμένη καρδιὰ προσεύχεται στὸ φιλάνθρωπο Θεό.

Σ' ἓνα παρεκκλήσι δυὸ τρεμάμενα χέρια ἄναψαν μίαν ὀλόλευκη λαμπάδα. Γονατίζοντας ἓνα ἀποκαμωμένο σῶμα ἐτινάζετο ἀπὸ τοὺς λυγμούς· τὸ χλωμὸ καὶ δακρυσμένο πρόσωπο ἦτον θέαμα σπαρακτικό.

Μά, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ ταπεινὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ, ἡ βασανισμένη καρδιὰ δὲν ἤθελε νὰ πιστέψῃ στὸ κακό. Ἐξω ὁ οὐρανὸς μαγευτικὰ ὠραῖος. Σ' ἑνὸς γειτονικοῦ κήπου τὰ νεοβλαστημένα κλαδιὰ τραγουδοῦσαν τὰ πουλιά. Στὸ δρόμο ἄνθρωποι βιαστικοί, ζωηροί, χαρούμενοι. Ὅχι, ἦταν ἀδύνατο νὰ πιστέψῃ σ' ἓνα ἀνίκητο πεπρωμένο. Ὅσο κι' ἄν περνοῦσε στὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς της τὸ σύννεφο τοῦ φόβου, τῆς λαχτάρας, κατώρθωνε νὰ τὸ ἀποδιώγῃ ἡ πίστι πὸν δίνει τὴ μόνη καὶ τὴν στερνὴ ἐλπίδα σὲ τέτοιες ὥρες...

Μεγάλη Τετάρτη

Πρὸς τὸ βράδυ σηκώθηκε φοβερὸς ἀέρας, σκορπίζοντας σύννεφα σκόνης. Μιὰ πνοή χαλασμοῦ πέρασε ἀπάνω

ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα. Θὰ τὴν ἔλεγε κανεὶς σὰν μιὰ ἀόριστη μελαγχολία, μιὰ ἀρχὴ πένθους. Τὰ δένδρα ἀναταράχτηκαν, τὰ πουλιά πέταξαν πέρα, τὰ λουλούδια ἔγειραν ἄτονα, ἡ ζωὴ συμμαζεύτηκε.

Στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου ὁ ἄρρωστος ἄπλωσε τὸ χλωμό του χέρι ζητῶντας τὸ σιωπηλὸ πλάσμα, καθισμένον δίπλα του.

—“Ἄν ἦξερες, ἀγαπημένη μου, ἄρχισε νὰ λέῃ, πόσο ὑποφέρω νὰ σὲ βλέπω κλεισμένη ἐδῶ μέσα χωρὶς καμμιά ἐλπίδα ἀλλαγῆς. Μιὰ βδομάδα τώρα πού κουράζεσαι κάνοντας τὴ νοσοκόμο. Ἄδυνατίσες, τὰ μάτια σου εἶναι κομμένα, ἄχ, νὸ ξερες πόσο μετανοῶ πού βασανίζεσαι γιὰ μένα, ἐσὺ ἡ παρηγοριά μου, ἡ ἀκτῖνα τοῦ ἡλίου στὸ σκοτάδι τῆς ζωῆς μου... ”

Τὰ δάκρυα γέμισαν τὰ μαῦρα μάτια, πού τὸν κοίταζαν μεγαλωμένα γιὰ νὰ τὰ συγκρατήσουν, καὶ ἡ καϋμένη ἡ φωνούλα τῆς ὑψώθηκε σὰν νὰ ἴκετεύει:

—Κλαύδιε, μονάκριβέ μου, ἡσύχασε, μὴ στενοχωρῆσαι. Ξέρεις καλὰ πὼς ἂν ἦταν νὰ τὸ ξανακάνω, θὰ ἦμουν πάλι ἔτοιμη νὰ τρέξω κοντὰ σου.

—Τὸ ξέρω, Δωρίς, κι’ αὐτὴ ἡ ἰδέα μὲ λυπεῖ γιὰ σένα τρομερά. Ὁ σωματικὸς πόνος δὲν εἶναι τίποτε ἔμπρὸς στὴ σκέψι μου, τί θ’ ἀπογίνης ἐσὺ ἀργότερα... πὼς θὰ ζήσης... Οἱ λίγες οἰκονομίες σου πᾶνε ἔξ αἰτίας μου... Ἄχ, νὰ ξερες ὅλα αὐτὰ πὼς στρηφογυρίζουν στὸ κεφάλι μου.

—Μὴ συλλογίζεσαι τίποτα τώρα. Ἄφησε τοὺς λογισμοὺς αὐτοὺς νὰ κοιμηθοῦν, ἀποκρίθηκε ἐκείνη. Γίνου πρῶτα καλὰ, Κλαύδιε, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα δὲν λογαριάζονται... ”

—Σοῦ ἔφερα μιὰ τέτοια κακοτυχία!

Μιὰ ξαφνικὴ ἔξαρσι ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπο τοῦ ἀρρώστου. Γὰ μάτια του λαμποκοποῦσαν ἀπὸ πυρετὸ καὶ ἀντιφέγγιζαν κάτι σὰν παραφροσύνη:

—Παλεύω νὰ βρῶ ἓνα μέσο γιὰ νὰ σὲ βγάλω ἀπ’ αὐτὸ τὸ ἀξιέξοδο. Δὲν θέλεις νὰ μ’ ἀκούσης, Δωρίς. Ἄφησέ με, ξαναγύρισε πίσω στοὺς γονεῖς σου. Ὅσο καὶ νὰ ὑποφέρω ἐγώ, θὰ ἔχω τὴ δύναμι νὰ τὸ ὑποστῶ. Μὲ ἀπελπίζει αὐτὴ ἡ θυσία τοῦ ἑαυτοῦ σου γιὰ μένα... ”

—Σώπα, σώπα, τὸν διέκοψε ἐκείνη μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ξέρεις πὼς σ' ἀγαπῶ περισσότερο ἀπ' ὅλα στὸν κόσμο. Μὴν τὸ λὲς θυσία ὅ,τι κάνω μὲ τόση λαχτάρα. Τίποτε, τίποτε δὲν θὰ μπορέση νὰ μ' ἀποσπᾶση ἀπὸ τὴ θέσι αὐτῆ, καὶ ἡ ἴδια ἡ μητέρα μου ἀκόμη ἂν ἤρχονταν νὰ μ' ἐξορκίσῃ. . .

—Δωρίς, μικρὴ μου, δὲν εἶχα ποτὲ ἀμφιβολία γιὰ τὴ μεγάλη σου ἀγάπη. Μὰ λυπήσου ἕναν δυστυχισμένο, σακατεμένο ἴσως γιὰ ὅλη του τὴ ζωὴ. . . Πήγαινε, γύρισε στοὺς δικούς σου, πού θὰ σὲ περιμένουν πάντα μὲ ἀνοιχτὲς ἀγκάλες. . . Ἄκουσε τὴ στερνὴ μου παράκλησι, πήγαινε. Ἡ σκέψι μου θὰ σὲ παρακολουθῆ παντοῦ, θὰ νικήσω τὴν κατάπτωσί μου, θὰ εἶμαι καρτερικὸς καὶ δυνατός. . . Τάχα δὲν ἤμουν ἀρκετὰ δυστυχῆς χωρὶς αὐτὸ τὸ καταραμένο πάθημα τοῦ αὐτοκινήτου. . . Οἱ γονεῖς μου ἦταν ἀσπλαχνοὶ γιὰ μένα. Δὲν ἤθελαν νὰ γίνω καλλιτέχνης. Μὲ ἀπαρνήθησαν γι' αὐτὸ καὶ βρέθηκα ἔρημος στὴν πάλῃ τῆς ζωῆς. . .

—Ναί, Κλαύδιε, ἐπάλεψες, ἀγωνίστηκες, τὸ ξέρω, μὰ γνώρισες καὶ μέρες δόξας καὶ τιμῆς, ἔφθασες ἐκεῖ πού ἤθελες, ὅσο σκληροὶ καὶ ἂν ἦταν οἱ γονεῖς σου γιὰ σένα.

Ὁ ἄρρωστος ξαφνικὰ ἄλλαξε ὄψι, φάνηκε πὼς πέρασε ἀπὸ τὴ σκέψι του μιὰ πικρὴ ἀνάμνησι καὶ ἐξακολούθησε σὰν σὲ παραλήρημα:

—Νά ξερες, Δωρίς, πόσες φορὲς μετανόησα, πού ἔφυγα ἔτσι ἀπὸ τὸ πατρικὸ μου σπίτι χωρὶς τὴ συγκατάθεσι τῶν δικῶν μου. Ὑπέφερα, ταλαιπωρήθηκα στὴν ξενιτιὰ πρὶν ἀποκηθῶ ἕνα ὄνομα. . . Βλέπεις, Δωρίς, ἡ κατάρα ἑνὸς πατέρα εἶναι φοβερὸ πρᾶμα. . . Ἀκόμα καὶ στὶς πιὸ ὠραῖες μέρες τῆς ἐπιτυχίας μου μετανουῶσα, πού εἶχα φύγη τόσο ἀπότομα ἀπὸ τὸ πατρικὸ μου σπίτι. . .

—Φαντάζομαι, Κλαύδιε, τί μεγάλος αὐτὸς ὁ καῦμός γιὰ σένα, ψιθύρισε ἡ Δωρίς μὲ λυγμούς, σκύβοντας ἀπάνω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό του. Γιὰ ὅλα αὐτὰ πού ὑπέφερες σ' ἀγαπῶ διπλὰ καὶ λυπᾶμαι πού δὲν σὲ γνώρισα νωρίτερα.

—Ἀγάπη μου, ἀναστέναξε ὁ νέος σφιγγοντας τὴν στὴν ἀγκαλιά του, ὀλόκληρη τὴ ζωὴ μου τὴ βλέπω σωριασμένη

χάμω. . . "Ό,τι ἔδημιούργησα, στάχτη. . . Για πάντα σακατεμένος καὶ γιὰ τὴν τέχνη μου.

— "Όχι ὄχι, θὰ γίνης καλά, Κλαύδιε, ἔχε ὑπομονή, εἶπε πνιγμένη ἀπ' τὰ δάκρυα.

Καὶ στὴν ἀγκαλιά ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου οἱ δυό μαζί ἔκλαψαν θέλοντας ν' ἀντλήσουν θάρρος γιὰ τὴ φοβερὴ ἀγωνία, ποὺ τοὺς ἐφύλαγε ἡ μαύρη μοῖρα. . .

Μεγάλη Πέμπτη

Οὐρανὸς σκεπασμένος μὲ μαῦρα σύννεφα, ποὺ σκορποῦν καὶ χάνονται ὅσο ὁ ἥλιος ἀνεβαίνει. Τὸ μεσημέρι ἕνας ἀσυννέφιαστος καιρὸς τραβᾷ τὸν κόσμον ἔξω. Ἡ εὐωδιαστὴ ἀτμόσφαιρα μεθ' ὀλόκληρη τὴν πλάσι. Κάτι ἀόριστο στὸν ἀέρα βαραίνει τὴν ὥραία ἀνοιξιάτικη μέρα.

Σήμερα ὁ Θεάνθρωπος σηκώνει τὸ Σταυρὸ...

Οἱ πένθιμοι ἤχοι τῆς καμπάνας, ποὺ χάνονται μέσ' στὸ ἀπόβραδο, περνοῦν σὰν ἕνα ὄξυ μαχαῖρι τὴν κρυφὴ πληγὴ μᾶς εὐαίσθητης καρδιάς. Τὸ ἴδιο βράδυ οἱ γιατροὶ ἐδήλωσαν κατηγορηματικὰ ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ πολυαγαπημένου ἦτον καταδικασμένη. "Αν καὶ τὸ χτύπημα τὸ φοβερὸ τῆς κουρέλιασε τὴν καρδιά, ἡ Δωρίς δὲν κλονίστηκε, ὅταν ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ γιατροῦ, καὶ στηρίχθηκε ὀλόκληρη στὴν πίστι τῆς. "Ἐμαθε ὅτι τὸ κακὸ ἦτον ἀνεπανόρθωτο. Τὸ τυχαῖο πέσιμο ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο, ποὺ ἔτρεχε τυφλὰ πάνω σὲ γλιστερὸ δρόμο, εἶχε προξενήσῃ τὸ κάταγμα τοῦ ἀριστεροῦ ποδιοῦ. Ἀπὸ τὴν πληγὴ σχηματίσθηκε τοπικὴ δηλητηρίασι ποὺ προχωρῶντας στὸ αἷμα ἐγίνε ἡ αἰτία τοῦ θανάτου.

Χλωμὴ, μὲ τὰ χέρια σμιγμένα στὸ στήθος, μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα ἡ Δωρίς ἀπευθύνει μιὰ ὑστερὴν προσευχή, καὶ τὴν ἴδια ὥρα ἀπὸ τίς μακρινὲς ἐκκλησιᾶς, ἀργά, ἀπελπιστικὰ οἱ καμπάνες ἐγέμισαν τὸν ἀέρα μὲ τὸν θλιβεροὺς ἤχο.

Σήμερα τὸν Θεάνθρωπο τὸν καρφώνουν στὸ Σταυρὸ. . .

Μεγάλη Παρασκευὴ

Χλωμὸς ὁ ἥλιος ποὺ διαπερνᾷ τὰ σκοτεινὰ σύννεφα. Βα-

θειὰ λύπη ἀπλώνεται πάνω στήν πλάσι. Ὁ κόσμος πλημυρεῖ τίς ἐκκλησίες. Λυπητερὰ χτυποῦν οἱ καμπάνες ἀπ' τὴν αὐγή. Ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότης πενθεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ...

Ἐξαντλημένος ἀπ' τὸν πόνο, τὸ πρόσωπο ἀναμμένο ἀπὸ πυρετό, τὰ μάτια μισοκλεισμένα, ὁ ἄρρωστος ἦτον βυθισμένος σὲ βαθειὰ νάρκη. Κοντὰ του, κρατῶντας τὸ χέρι του μέσ' στὸ δικό της, ἡ Δωρίς εἶχε παραδώσει τὸν ἑαυτό της στὸν πιὸ μαῦρο λογισμό. Ἦξερε πὼς δὲν ὑπάρχει καμμιά ἐλπίδα πιά...

Σ' αὐτὸ τὸ ἰδανικὸ πρόσωπο εἶχε ἀφιερῶση ὅλη της τὴν ὑπαρξὶ ἀπὸ τὴν στιγμή τοῦ ἀτυχήματος πού τὸν κάρφωσε πάνω στὸ κρεβάτι. Ἐγκατέλειψε τὸ σπίτι της, τοὺς γονεῖς της, τοὺς φίλους της, τὴ θέσι της στήν κοινωνία. Τὴ λατρεία τῶν δικῶν της τὴν ἐθυσίασε γιὰ ν' ἀκολουθήσει αὐτὸν πού ἀγαποῦσε. Χωρὶς νὰ κυττάξῃ πίσω της ἔτρεξε στὸ προσκέφαλο τοῦ πόνου του. Οἱ γονεῖς της τὴν ἐξώρκιζαν νὰ γυρίσῃ πίσω. Τὴν φοβέριζαν πὼς θὰ τὴν ἀποκληρώσουν. Πολλὴν ὥρα ἔκλαψε στήν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας της πού δοκίμασε μὲ χίλια δυὸ χάρδια νὰ τὴν ξαναπάρῃ στὸ σπίτι, μὰ ἡ Δωρίς ἔμεινε ἀκλόνητη. Τὴν ἄλλη μέρα ὅσο καὶ ἂν προσπάθησαν οἱ δικοὶ της νὰ τὸ κρύψουν, τὸ σκάνδαλο εἶχε κἀνὴ τὸν γύρο τῆς πόλεως.

Τὸν εἶχε γνωρίσει τὸν Κλαύδιο ἕνα βράδυ σὲ μιᾶς ἡλικιωμένης φίλης της, πού ἦταν προστατευόμενος της ὁ νέος βιολονίστας μὲ τὴ μεγάλη φήμη. Καὶ μὲ τὴν πρώτη ματιὰ πού ἄλλαξαν αἰσθάνθηκαν τίς μοῖρες τοὺς σφιχτοδεμένες ἀπὸ μιὰ ὑπερφυσικὴ δύναμι...

— Δωρίς, ἐπιθύρισε ἡ φωνὴ τοῦ μελλοθανάτου, σ' εὐχαριστῶ... Ἡ ἀγάπη σου ἦτον τὸ φῶς τῆς ζωῆς μου... τὸ λιμάνι... τὸ καταφύγιο... τὸ πατρικὸ μου σπίτι... Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλες σου τίς θυσίες... Νὰ γίνω καλά καὶ νὰ πάω στήν Παναγία μιὰ λαμπάδα στὸ ἀνάστημά σου...

— Κλαύδιε, ἀγάπη μου, ναι, θὰ γίνης καλά, ἐφώναξε

ἐκεῖνη. Καὶ πέφτοντας ἀπάνω του, τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της καὶ φιλοῦσε τὸ προσωπὸ του ἀνάμεσα σὲ λυγμούς.
Σήμερα τὸν Θεῖον ἄνθρωπο τὸν ἔβλεπεν μὲ ἀνθρῶν...

Μεγάλο Σάββατο

Ὁ ἀέρας σκορπίζει τὰ λίγα σύννεφα ποὺ πᾶνε κ' ἔρχονται στὸν ὄριζοντα. Ὁ ἥλιος εἶναι θαμπὸς. Κάνει κρῦο, στὴν ἀτμόσφαιρα μέσα εἶναι κάτι, σὰν προσδοκία.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ μιὰ καρδιά ἄδολη καὶ νέα γνώρισε ὄλο τὸ βάθος τῆς ἀνθρώπινης ὀδύνης. Μαζεμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα, ὅλη τὴ νύχτα τῆς παρασκευῆς, ἡ Δωρὶς ἀγρύπνησε τὸν νεκρό. Μέσ' στὸν ξεγυμνωμένο θάλαμο, κοντὰ στὸ μακρὸν φέρετρο, φωτισμένο ἀπὸ τὶς πένθιμες λαμπάδες, πέρασε τραγικὲς ὥρες. Ἀδιάφορη στὸ κρῦο, στὴν πεῖνα, ἀψηφῶντας τὴν ὑγεία της, εἶχε παραδοθῆ ἰστὸν πόνου της, ὅπως εἶχε δοθῆ ἰστὸν ἀγάπης της. Χωρὶς δάκρυα, τὰ μάτια καρφωμένα στὸ ἀσάλευτο πρόσωπο ἐκεῖνου ποὺ ἀγαποῦσε. Πιὸ τρομερὸ ἀκόμα, μέσ' στὸ θαμπόφωτο, ἀπὸ τὸ πτώμα μὲ τὴν ἐπιβλητικὴ μορφή, ἦτον τὸ θέαμα τῆς ἀμίλητης κόρης, ποὺ ἔσφιγγε σπασμωδικὰ τὶς παλάμες της.

Νύχτα τοῦ Πάσχα

Νύχτα ψυχρὴ καὶ σκοτεινὴ, οὐρανὸς γεμάτος σύννεφα τὴν ὥρα ποὺ ἄρχισαν νὰ χτυποῦν ὅλες οἱ καμπάνες πέρα ὡς πέρα γιὰ ν' ἀναγγεῖλουν στὴν ἀνθρωπότητα τὸ θεῖο θαῦμα.

Ὁ κόσμος χύθηκε στοὺς δρόμους μὲ τὰ κερὰ ἀναμμένα στὰ χέρια, καὶ ἀπ' τὰ διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως ἀκούστηκε ὁ ὕμνος τῆς Ἀναστάσεως...

Ἐνῶ ἔξω πανηγυρίζουν τὴ χριστιανικὴ ἑορτή, μόνη, ἔρημη, κλεισμένη στὸν ἀδειανὸ τὸ θάλαμο, μιὰ κομματιασμένη καρδιά ἔκλαιγε τὴ συμφορὰ της. Φοβερὸς καὶ ἀχαλίνωτος ὁ πόνος εἶχε κυριεύσει τὸ εὐαίσθητο ἐκεῖνο πλάσμα, ρίχνοντας κατάχαμα ὅλες του τὶς ἐλπίδες, ὅλα του τὰ ὄνειρα.

Καὶ χωρὶς νὰ νοιώσῃ τὴν παγκόσμια ἀγαλλίασι, ποὺ ἐώρταζε ἄλλη μιὰ φορὰ, ἔπειτα ἀπὸ τόσους αἰῶνας, τὸ

θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως, τὸ ἀελπισμένο ἐκεῖνο πλάσμα, ἀπαρνιώντας τὸν κόσμον, ἀπαρνιώντας τὴ ζωὴν, ἤθελε ν' ἀπαρνηθῆ καὶ τὸ Θεό.

Μὰ ξαφνικὰ σηκώνοντας τὰ μάτια στὸν τοῖχο, πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀναστημένου, ἀντίκρισε τὸ βλέμμα Του γεμάτο τόσο συμπόνομα, τόσο εὐσπλαχνία, ποὺ σωριάστηκε στὰ γόνατα, μὲ τὸ πρόσωπο κρυμμένο στὰ χέρια, καὶ φώναξε ἀνάμεσα σὲ λυγμούς:

— Ἄς γίνῃ τὸ θέλημά Σου . . .

Ε. ΡΟΔΗ

